

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/160/2019
Identifikačné číslo spisu:	7110202728
Dátum vydania rozhodnutia:	22.07.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:7110202728.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ O. W., nar. XX.X.XXXX, bývajúceho v G., V. XX, 2/ H. W., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v G., V. XX, obaja v dovolacom konaní zastúpení Mgr. Jaroslavom Martiňukom, advokátom so sídlom v Košiciach, Branisková 7, proti žalovaným 1/ Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Račianska 71, 2/ Ing. JUDr. Bohumilovi Husťákovi, súdnemu exekútorovi, so sídlom v Košiciach, Žriedlová 3, v dovolacom konaní zastúpenému JUDr. Evou Hencovskou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Bajzova 2, 3/ L.. G. C., súdnej znalkyni, bývajúcej v N., N. XX, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15C/12/2010, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 10. októbra 2018, sp. zn. 11Co/84/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovia 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému 2/ náhradu trov dovolacieho konania, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

Žalovaným 1/ a 3/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach v záhlaví rozhodnutia označeným rozsudkom rozhodujúc o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým tento súd zamietol v celom rozsahu žalobu o náhradu škody, ktorá mala byť žalobcom spôsobená nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, resp. nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým žalobu v celom rozsahu a vo vzťahu k všetkým žalovaným subjektom zamietol, je vecne správny, pričom ani v procesnom postupe súdu prvej inštancie nezistil pochybenia, v dôsledku ktorých by došlo k porušeniu práva žalobcov na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie dospel k správnejmu záveru, že pre úspešné uplatnenie žalobcami žalovaného nároku o náhradu škody nebol splnený jeden zo zákonných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu podľa vyššie citovaného zákona, a to existencia nezákonného rozhodnutia príslušného orgánu verejnej moci,

resp. existencia nesprávneho úradného postupu súdneho exekútora, či súdneho znalca. Žaloba žalobcov bola súdom prvej inštancie preto voči žalovanej 1/ správne a zákonne zamietnutá. V prípade zamietnutia žaloby voči žalovaným 2/ a 3/ uviedol, že súd prvej inštancie mal pred posúdením opodstatnenosti vznesenej námietky premlčania skúmať, či žalobcami označený žalovaný 2/ a žalovaná 3/ sú vôbec nositeľmi nimi tvrdenej povinnosti, t. j. či v spore sú vecne pasívne legitimovaní. Dospel k záveru, že týmto žalovaným pasívna legitimácia v spore nesvedčí. Súdny exekútor totiž nezodpovedá za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ak túto spôsobil pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu, ako to tvrdili žalobcovia. V takomto prípade ide o škodu, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci, za ktorú zodpovedá štát, v mene ktorého koná Ministerstvo spravodlivosti SR. Žalovaná 3/ je fyzickou osobou splnomocnenou štátom na vykonávanie činnosti podľa zákona č. 382/2004 Z. z. Zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci sa na ňu a na vykonávanie jej činnosti nevzťahuje. Nemôže byť preto v tomto spore pasívne legitimovaná. Rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým žalobu aj voči žalovaným 2/ a 3/ zamietol ako nedôvodnú, je preto v konečnom dôsledku správne. Nestotožnil sa s tvrdením žalobcov, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom porušil ich právo na spravodlivý proces pre nepreskúmateľnosť rozhodnutia a z dôvodu nesprávneho vyhodnotenia dôkazov. Dospel k záveru, že žalobcami uplatnené odvolacie dôvody neboli preukázané; rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a preto ho podľa § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil.

2. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podali dovolanie žalobcovia 1/ a 2/ z dôvodu existencie vady v zmysle § 420 písm. b) C. s. p. Uviedli, že odvolací súd dospel k nesprávnemu záveru, podľa ktorého nemohli byť účastníkmi konania pre nedostatok ich vecnej pasívnej legitimácie. Poukázali na to, že súd prvej inštancie uznesením z 27.3.2014 rozhodol o ich vstupe do tohto konania, pričom krajský súd odvolanie žalovaného 2/ proti tomuto uzneseniu odmietol. Ten istý odvolací súd raz argument o nedostatku pasívnej legitimácie žalovaných 2/ a 3/ odmietol a potom ho uznal za správny s tým, že týmto argumentom odôvodnil aj správnosť zamietnutia žaloby súdom prvej inštancie. Váda v zmysle citovaného zákonného ustanovenia spočíva v tom, že žalovaní 2/ a 3/ nemohli byť účastníkmi tohto konania; súdy nemali s nimi konať, nemali im priznávať náhradu trov konania a na základe vykonaných dôkazov mali vyhovieť žalobe proti žalovanému 1/. Navrhli, aby dovolací súd rozsudok krajského a tiež okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

3. Žalovaný 2/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že s argumentáciou žalobcov nesúhlasí, že nerozlišujú medzi procesnou subjektivitou a vecnou legitimáciou strany sporu. Otázka aktívnej a pasívnej legitimácie nemá žiaden vplyv na prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. b) C. s. p. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR R 34/1993. Žiadal preto dovolanie žalobcov zamietnuť a priznať mu trov dovolacieho konania.

4. Žalovaní 1/ a 3/ svoje právo vyjadriť sa k dovolaniu podaného žalobcami nevyužili.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., zaoberal sa bez nariadenia pojednávania jeho prípustnosťou a dospel k záveru, že nimi podané dovolanie je potrebné ako neprípustné odmietnuť. Dovolací súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

7. Podľa § 420 písm. b) C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu.

8. Dovolatelia v dovolaní tvrdili, že konanie pred odvolacím súdom trpí vadou uvedenou v citovanom

zákonnom ustanovení z dôvodu, že odvolací súd dospel k nesprávnemu záveru, podľa ktorého žalovaní 2/ a 3/ nemohli byť účastníkmi konania pre nedostatok ich vecnej pasívnej legitímácie.

9. Z uvedeného je zrejmé, že dovolatelia nerozlišujú medzi vecnou legitímáciou a spôsobilosťou byť účastníkom konania (mať procesnú subjektivitu). Vecná legitímácia vyplýva z hmotného práva; má ju ten, kto je podľa hmotného práva nositeľom uplatneného práva alebo povinnosti. Jej nedostatok nespôsobuje existenciu vady zmätočnosti podľa § 420 písm. b) C. s. p. Či je strana sporu tiež vecne legitímovaná (aktívne alebo pasívne), ukáže sa až v konečnom rozhodnutí o veci. Nedostatok vecnej legitímácie môže mať iba dopad na výsledok sporu v podobe vydania meritórneho rozhodnutia, ktorým sa žaloba zamietá (tak ako tomu bolo vo vzťahu k žalovaným 2/ a 3/ v tejto veci). Na rozdiel od toho, spôsobilosť byť účastníkom konania (civilnoprocesnú subjektivitu) má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva (§ 19 O. s. p.). Odpoveď na otázku, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti dáva Občiansky zákonník, podľa ktorého spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením a zaniká smrťou (§ 7 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka).

10. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. b/ C. s. p. nie je teda rozhodujúci vzťah vyplývajúci z hmotného práva, ale otázka civilnoprocesnej subjektivity. Nedostatok vecnej legitímácie podľa tohto ustanovenia nie je dôvodom prípustnosti dovolania; môže mať za následok len nesprávnosť napadnutého rozhodnutia a nie prípustnosť dovolania (porovnaj napr. R 34/1993).

11. Keďže žalovaní 2/ a 3/ vystupujúci v konaní ako fyzické osoby mali nepochybne procesnú subjektivitu, dovolací súd dospel k záveru, že nebolo možné prijať názor dovolateľov, podľa ktorého konanie pred okresným a tiež odvolacím súdom trpelo vadou podľa § 420 písm. b) C. s. p. Dovolatelia teda nepreukázali prípustnosť dovolania podľa citovaného zákonného ustanovenia.

12. Najvyšší súd preto dovolanie žalobcov ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol.

13. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanému 2/ úspešnému v dovolacom konaní priznal ich plnú náhradu, a to uložením povinnosti žalobcov 1/ a 2/ zaplatiť náhradu týchto trov s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 1 a 2 C. s. p.). Žalovaným 1/ a 3/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, keďže im v tomto štádiu konania žiadne preukázateľné trovy nevznikli (R 72/2018).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.